

ΚΗΦΙΣΙΑ

ιστορία | τέχνη | πράσινο | πολιτισμός | γαστρονομία | σύγχρονα εμπορικά κέντρα

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ 2018

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΘΕΣΗ : Η Κηφισιά βρίσκεται σε απόσταση 15 χλμ. βορειοδυτικά της Αθήνας στους πρόποδες του Πεντελικού Όρους.

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ : Το 1925 η Κηφισιά γίνεται κοινότητα ενώ το 1942 γίνεται Δήμος.

ΕΚΤΑΣΗ : 34,03 τ. χλμ.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ : 71.000

ΠΡΟΣΒΑΣΗ : Η πόλη απέχει 29 χλμ. από το αεροδρόμιο «ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ», έχει πρόσβαση οδικώς από την Αττική Οδό και σύνδεση με τον προαστιακό, 15 χλμ. από το Σύνταγμα, 27 χλμ. από το λιμάνι του Πειραιά. Έχει εύκολη πρόσβαση στο κέντρο και σε άλλα προάστια της Αθήνας με τρένο, λεωφορείο και ταξί.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Δήμος Κηφισιάς: Διονύσου & Μυρσίνης - 213 2007100

Αστυνομικό Τμήμα Κηφισιάς: Όθωνος 93 - 210 8012544

Πυροσβεστική: 199   Ασθενοφόρα: 166

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: www.kifissia.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σύντομη ιστορία της Κηφισιάς	σελ. 5	
Βίλα Καζούλη	σελ. 10	
Μουσεία – Πινακοθήκες – Κέντρα Μελετών	σελ. 11	
Εκκλησάκια στην Κηφισιά	σελ. 21	
Κοιμητήριο Κηφισιάς	σελ. 24	
'Άλσος Κηφισιάς «ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΩΜΟΠΟΥΛΟΣ»	σελ. 25	
Φιλαρμονική Δήμου Κηφισιάς	σελ. 28	
Διαδρομές περιπάτου	σελ. 29	
Δασόκτημα Συγγρού	σελ. 31	
24 ώρες Κηφισιά	σελ. 33	
Κηφισιά - ένας παράδεισος για κάθε εποχή	σελ. 36	
Μια βόλτα στη Νέα Ερυθραία	σελ. 39	
Το Ρωμαϊκό ταφικό μνημείο της Κηφισιάς	σελ. 41	

ΚΑΛΩΣ ΗΡΘΑΤΕ ΣΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑ

Οι τρεις πόλεις μας, η ιστορική Κηφισιά, η μικρασιατική Νέα Ερυθραία και η κηπούπολη Εκάλη, αποτελούν έναν ενιαίο Δήμο Περιβάλλοντος, Παράδοσης και Ιστορίας.

Η ανάπτυξη ενός Δήμου συνδέεται άμεσα με τον πολιτισμό και τον τουρισμό. Εκτός λοιπόν, από το κάλλος και το φυσικό περιβάλλον που διαθέτει, η Κηφισιά μπορεί να αποτελέσει έναν αξιόλογο Πολιτιστικό Προορισμό, αφού διαθέτει μουσεία, χώρους τέχνης, πινακοθήκες κ.ά.

Αναπόσπαστο μέρος της ταυτότητας της Κηφισιάς είναι τα διατηρητέα κτίρια και τα παλιά αρχοντικά ιδιαίτερης αρχιτεκτονικής και καλαισθησίας, τα οποία, σε συνδυασμό με το ήρεμο, πράσινο και όμορφο περιβάλλον, προσφέρουν μοναδικές ευκαιρίες για αναψυχή.

Εδώ έζησαν και ζουν μεγάλες προσωπικότητες των γραμμάτων, των τεχνών, της επιχειρηματικότητας, αλλά και κορυφαίες πολιτικές φυσιογνωμίες, Πρωθυπουργοί και Πρόεδροι της Δημοκρατίας.

Η Νέα Ερυθραία ιδρύθηκε από Έλληνες πρόσφυγες από την περιοχή της Ερυθραίας, χερσονήσου της Μικράς Ασίας, οι οποίοι κατέφυγαν στην Κηφισιά μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922. Η σύγχρονη Νέα Ερυθραία, με πλήθος πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, αποτελεί πάντα έναν άσβεστο φάρο του Μικρασιατικού Ελληνισμού και της ιδιαίτερης παράδοσής του.

Και οι δύο πόλεις μας, τόσο η Κηφισιά όσο και η Νέα Ερυθραία, αποτελούν ιδανικό προορισμό για αναψυχή, αγορές, βόλτες, καφέ, διεθνείς και τοπικές κουζίνες. Είναι μια ξεχωριστή εμπειρία, που συνδυάζει χαλαρότητα και αίσθηση αρχοντιάς, αφού εδώ ο επισκέπτης θα βρει εμπορικά κέντρα, μεγάλα και μικρά καταστήματα με όλα τα ονόματα της ελληνικής αγοράς, καθώς και πολυτελή καφέ και εστιατόρια για μια ευχάριστη ανάπτυξα μετά τη βόλτα.

Η Κηφισιά διαθέτει, επίσης, πολύ καλό δίκτυο μεταφορών και συγκοινωνιών, με δύο σταθμούς Η.Σ.Α.Π.: «ΚΗΦΙΣΙΑ» και «ΚΑΤ», καθώς και πλήθος γραμμών Ο.Α.Σ.Α. για να εξυπηρετεί τους επισκέπτες, τους εργαζομένους και τους κατοίκους, ώστε να έχουν εύκολη πρόσβαση και στα άλλα προάστια της Αττικής.

Στόχος μας, λοιπόν, είναι η σύνδεση του Τουρισμού και του Πολιτισμού με την πόλη μας. Ένας διαφορετικός Τουριστικός Οδηγός, ο οποίος θα βοηθήσει τον επισκέπτη, ενημερώνοντας και προσφέροντάς του χρήσιμες πληροφορίες, ώστε να γνωρίσει από κοντά τις ευκαιρίες που προσφέρει ο Δήμος μας για μια αξέχαστη βόλτα ή διαμονή.

Σας περιμένουμε!

A handwritten signature in black ink, appearing to read "ΓΙΩΡΓΟΣ Θ. ΘΩΜΑΚΟΣ".

ΓΙΩΡΓΟΣ Θ. ΘΩΜΑΚΟΣ
ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Οδός Όθωνος 1930

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Κηφισιά, πόλη με μακραίωνη ιστορία. Από τις αρχαιότερες της Ευρώπης, με συνεχή κατοίκηση και το ίδιο όνομα πάνω από 2.500 χρόνια. Όπως δηλώνει το όνομά της είναι δεμένη με τον αττικό ποταμό Κηφισό.

Για το απώτερο ιστορικό παρελθόν της Κηφισιάς, κάνουν λόγο δύο συγγραφείς, ο **Φιλόχορος** (3^ο αι. π. Χ.) ο οποίος την αναφέρει ως μια από τις δώδεκα πόλεις που συνένωσε **ο Θησέας** και ο **Στράβων** (1^ο αι. π. Χ.-1^ο αι. μ. Χ.), ο οποίος γράφει ότι ιδρύθηκε από τον μυθικό βασιλιά των Αθηνών **Κέκρωπα** (Στρ. ΙΧ, 397).

Η Κηφισιά ως Αθηναϊκός Δήμος ανήκε στην **Ερεχθίδαφυλή**.

Χάρη στα νερά και το γόνιμο έδαφος της, οι Κηφισιείς, ως Αθηναίοι πολίτες, απολάμβαναν υψηλό οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο ζωής, όπως απέδειξαν πλούσια ταφικά ευρήματα που η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως, το 2001. Οι επιγραφές που κατά καιρούς βρέθηκαν στην Αρχαία Αγορά των Αθηνών αποδεικνύουν ότι, εκτός από

την ενεργό συμμετοχή τους στα ανώτατα αξιώματα του Αθηναϊκού κράτους, είχαν και ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα γράμματα και τις τέχνες.

Πλατεία Μελά 1948

Ο πλέον διάσημος δημότης της Κηφισιάς του τέλους του 4^{ου} αι. π.Χ. ήταν **ο Μένανδρος Διοπείθους Κηφισιεύς** (342/1 – 293/2 π.Χ.), ο κύριος εκπρόσωπος της Νέας Κωμωδίας των ατομικών χαρακτήρων, των «τύπων» με τις περιπέτειες της αστικής ζωής, τα ερωτικά θέματα, τις μηχανοραφίες και τις αναγνωρίσεις.

Με τη **“Νέα Αττική Κωμωδία”**, ο **Μένανδρος** αποτέλεσε το πρότυπο για τους Λατίνους κωμωδιογράφους, μέσα από τους οποίους επηρέασε τη Νεότερη Ευρωπαϊκή Κωμωδία και σφράγισε το παγκόσμιο θέατρο.

Έπαυλις «Βούρου» 1895

Ξενοδοχείο «ΠΑΛΑΣ» 1936

Κεφαλάρι 1888

Η αποκάλυψη ρωμαϊκών λουτρών με υπόκαυστα, στην οδό Τατοΐου, στο ύψος της «Παναγίτσας της Ξυδού», ενισχύει την πεποιθήση ότι αποτελεί μέρος της μεγαλοπρεπούς έπαυλης του Ηρώδη.

Ο Ηρώδης Αττικός (101/2 – 177/8 μ.Χ.), με σπουδαία παιδεία, δίδαξε ρητορική και θεωρείται ο μεγαλύτερος εκπρόσωπος της δεύτερης Σοφιστικής, που χαρακτηρίζει την αναγέννηση των ελληνικών γραμμάτων (2^ο αι. μ.Χ.).

Στο ειδυλλιακό περιβάλλον της συμποσιάζονταν Αθηναίοι ευπατρίδες με σοφιστές, απολαμβάνοντας εκλεκτό ντόπιο κρασί και λαχαριστές λιχουδές. Ταιριάζουν οι περιγραφές που κάνει **ο Λατίνος Αύλος Γέλλιος στις «Αττικές Νύχτες»** (Noctae Atticae) για τους κήπους της έπαυλης (villa cui nomen est Cephisia).

Ενδιαφέρουσα αναφορά, του Τούρκου περιηγητή **Εβλιά Τσελεμπί**, 17^ο αι. μ.Χ. στο «Οδοιπορικό του», σύμφωνα με την οποία «η Κηφισιά είναι ένα γραφικό χωριό, μέσα σε κάμπο εύφορο, με εκατό παραδεισένια σπίτια με κόκκινα κεραμίδια, με πολλά δημόσια κτήρια, μεγάλο τζαμί με μιναρέ, ιεροσπουδαστήριο, χαμάμι, σπουδαίο χάνι («Μενζίλ») και 10 μαγαζιά».

Πληροφορίες έχουμε από τον 17^ο αι. για την Κηφισιά από τον Άγγλο **G. Wheeler** και τους Γάλλους **J. Spon, J. Giraud, S. Fourmont**.

Έναν αιώνα αργότερα, οι ευρωπαίοι περιηγητές **J. Stuart** και ο **N. Revett**, ταξίδεψαν στην Ελλάδα (1751 – 1754) και μαζί συνέταξαν το μνημειώδες έργο «*The Antiquities of Athens*», όπου αναφέρεται η Κηφισιά ως «το καλύτερο χωριό της Αττικής» με μεγάλη παραγωγή σε λάδι, σιτηρά και κρασί.

Ξενοδοχείο «ΑΠΕΡΓΗ»

Κατά τα Οθωνικά χρόνια ο γνωστός Δανός μυθιστοριογράφος **Χανς Κρίστιαν Άντερ σεν**, καταγοητευμένος από το φυσικό περιβάλλον της, γράφει στο «*Οδοιπορικό*» του (1841):

Έπαυλις «Πύρνα»

«....Μες στο χωριό βρίσκονταν τ' απομεινάρια ενός τουρκικού τζαμιού. Απ' το μιναρέ σώζονταν μόνο τα θεμέλια, μα μπροστά του ορθωνόταν ο ωραιότερος πλάτανος που είδα στη ζωή μου.

Τα δυνατά στριφτά κλαδιά του σχημάτιζαν ένα τόσο πυκνό φύλλωμα, που σκίαζε ολόκληρη σχεδόν την πλατεία».

Περίοδο ακμής σηματοδοτεί για την Κηφισιά η σιδηροδρομική σύνδεσή της με την Αθήνα το 1885 (με το ατμοκίνητο «Θηρίο»). **«Η Κηφισιά, αφού κατέστη ευπρόσιτος δια του σιδηροδρόμου και απέκτησεν ευρωπαϊκά ξενοδοχεία, δύναται να θεωρηθεί ως η ικανοτέρα να θεραπεύσει τας εξοχικάς ορέξεις των κατοίκων της πρωτεύουσης»** (Εμμανουήλ Ροϊδης).

To 1900 η Κηφισιά έχει 1.539 κατοίκους, τηλεφωνικό κέντρο, ταχυδρομείο και 12 περίπου γήπεδα τένις στους υπέροχους κήπους των επαύλεων και των ξενοδοχείων.

To 1925 ο πληθυσμός φθάνει τους 7.000 και μετατρέπεται σε Κοινότητα με διοικητική αυτοτέλεια.

Στα διοικητικά της όρια είχαν υπαχθεί οι νεοσύστατοι εξοχικοί συνοικισμοί της N. Κηφισιάς, της Εκάλης, ο προσφυγικός Συνοικισμός της N. Ερυθραίας και ο Διόνυσος.

Στις 29 Ιανουαρίου του 1943, η Κοινότητα Κηφισιάς αναγνωρίστηκε ως Δήμος.

Πλατεία Πλατάνου 1920

Σταθμός Κηφισιάς με το «θηρίο»
φωτογραφία Π. Μελά (δεκαετία 1890)

To «Άλσος» Κηφισιά, 1901

Η Νέα Ερυθραία ιδρύθηκε από Έλληνες πρόσφυγες της Μικράς Ασίας μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, οι οποίοι ίδρυσαν το Σωματείο Προσφύγων Κηφισιάς (1923), που είχε ως μέλημα την αστική αποκατάσταση.

Το Σεπτέμβριο του 1927 θεμελιώθηκε ο Ιερός Ναός της Ευαγγελίστριας και το κτίριο του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου, το οποίο αποτελεί ως σήμερα σημείο αναφοράς για όλους τους Ερυθραιώτες.

Οι Μικρασιάτες πρόσφυγες, αγρότες και αμπελουργοί στην πλειοψηφία τους, αλλά και πολύ επιδέξιοι και ικανοί τεχνίτες, έδωσαν μεγαλύτερη άθηση στην οικονομία της μικρής μας κοινωνίας.

Η Εκάλη δημιουργήθηκε το 1924. Σχεδιάσθηκε ως ένας πρότυπος εξοχικός οικισμός. Δημιουργός της ο πολιτικός μηχανικός **Σπήλιος Θ. Αγαπητός** ο οποίος έγινε και πρώτος οικιστής της (1877-1943). Συνέλαβε την ιδέα της δημιουργίας μιας κηπούπολης, κατά τα βρετανικά πρότυπα η οποία και παρουσιάστηκε σε διεθνές συνέδριο στο Λονδίνο με θέμα «**Κατοικία και κηπουπόλεις**».

Η Εκάλη άρχισε σταδιακά να αναπτύσσεται και να απλώνεται «**γύρω από μικρές κυκλικές πλατείες, στις οποίες κατέληγαν ακτινωτά φιλήσυχοι και σκιεροί δρόμοι που έφεραν ονόματα θεοτήτων, βουνών και φυτών**» (N.B.).

Τα σπίτια κτίζονται με τη γνωστή τοπική πέτρα και πάνω σε ρυθμούς με κεντροευρωπαϊκές επιρροές. Άλλα μεν ανήκουν στην pittoresque (γραφική) αρχιτεκτονική και άλλα, τα πιο μοντέρνα, κτίζονται σύμφωνα με τις αρχές του Bauhaus.

Ως παραθεριστικό προάστιο, η Εκάλη δεν υστερούσε σε ανέσεις. Διέθετε δύο ξενοδοχεία, το «**Αριάδνη**» (μετατράπηκε σε κατοικία) και το «**Διάνα**» (κατεδαφίστηκε το 1991).

Η αρχιτεκτονική και η πολεοδομική σύνθεση της Εκάλης, δημιούργησε ένα μοναδικό προάστιο, με «**αρχιτεκτονικό μέτρο τον πεζό και όχι το όχημα**» (Γ.Κ.).

«**HOTEL DIANA**», Εκάλη

ΒΙΛΑ ΚΑΖΟΥΛΗ

Στα τέλη της δεκαετίας του 1890 κτίζεται η «**Βίλα Καζούλη**» στην είσοδο της Κηφισιάς ως εξοχική κατοικία. Αποτελεί το «**σήμα κατατεθέν**» της Κηφισιάς και ένα από τα αξιολογότερα αρχιτεκτονικά κτίσματα της Αττικής.

Ο **Νικόλαος Καζούλης** (1835 - 1902), μεγαλέμπορος από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, αγόρασε έκταση, άνω των 50 στρεμμάτων κι έκτισε για παραθεριστική κατοικία της οικογένειάς του, την επιβλητική έπαυλη που θα μείνει στην ιστορία ως «**Βίλα Καζούλη**».

Στον κήπο της υπήρχαν αγάλματα με θέματα εμπνευσμένα από την αγροτική ζωή, έργα του φημισμένου Έλληνα γλύπτη **Δημητρίου Φιλιππότη** (1834-1919). Τα περισσότερα από αυτά τα έργα σήμερα βρίσκονται στο προαύλιο χώρο του Κ.Α.Τ. Μόνο τα δύο λιοντάρια «φυλάσσουν» ως σήμερα την είσοδο της έπαυλης.

Η Ιωάννα Καζούλη, το 1915 καλεί τον **Π. Αριστόφρονα** (1879-1942) από την Αλεξάνδρεια, να ασχοληθεί με την διακόσμηση της βίλας με αποτέλεσμα, να τον ερωτευτεί και να τον παντρευτεί. Αυτός είναι πρόσθετος τον τρούλο με τον λωτό, το 1932.

Από το 1945-1949 η βίλα μετατρέπεται σε φρουραρχείο του Ε.Λ.Α.Σ ενώ αργότερα περιήλθε στο Δημόσιο. Εκεί στεγάστηκε το πρώτο ΚΕΝΤΡΟ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΡΑΥΜΑΤΙΩΝ (Κ.Α.Τ.). Το 1964 αγοράστηκε από το Ι.Κ.Α. ενώ το 1976 χαρακτηρίστηκε διατηρητέο Μνημείο. Το 1995 η Βίλα και ο περιβάλλοντας χώρος αγοράστηκε από το Υ.Π.Ε.Χ.Ω.Δ.Ε. και στέγασε το Εθνικό Κέντρο Περιβάλλοντος ενώ σήμερα στεγάζει το **«Πράσινο Ταμείο»**.

Σκιρώνειο Κέντρο Κηφισιάς - Πάρκο Σύγχρονης Γλυπτικής

Το Σκιρώνειο Κέντρο Κηφισιάς λειτούργησε το 1985. Μέσα σε ένα ελαιώνα 9.500 τ.μ. με αιωνόβια δένδρα, φλαμουριές, ροδιές και πανύψηλα κυπαρίσσια, υπάρχει πάρκο Σύγχρονης Γλυπτικής, το μοναδικό στην ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας.

Η μόνιμη συλλογή του ιδρύματος, αποτελείται από υπερμεγέθη έργα Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών, γλυπτικές εγκαταστάσεις και παρεμβάσεις στον χώρο. Η παλαιά κηφισιώτικη αγροικία μετατράπηκε σε εκθεσιακό χώρο και οι άλλες κτιριακές εγκαταστάσεις χρησιμεύουν ως εκθεσιακοί χώροι και γραφεία του ιδρύματος.

Από το 1995 στον ίδιο χώρο, στην Κηφισιά, γίνονται τα εκπαιδευτικά του προγράμματα που συνδυάζουν αισθητική και περιβαλλοντική εκπαίδευση, απόλυτα εναρμονισμένα με τη μοναδικότητα του Πάρκου και των εκθεμάτων του.

Γ. Λύρα 73, Ν. Κηφισιά,
2106206437
www.skironio.gr
<mailto:skironio@otenet.gr>

Μουσείο Γεωργίου Δροσίνη

Το Μουσείο δημιουργήθηκε το 1997 στη Βίλα «Αμαρυλλίς», όπου έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του ο **Γεώργιος Δροσίνης**, ποιητής, δημοσιογράφος και εκδότης περιοδικών και εφημερίδων, ο άνθρωπος της εθνικής δράσης και των κοινωνικών ευαισθησιών, ο άνθρωπος που αγάπησε με πάθος την Ελλάδα.

Τα πρωτότυπα βιβλία του, μελέτες για το λογοτεχνικό, εκδοτικό και πολιτισμικό του έργο και πολλά προσωπικά του αντικείμενα ανήκουν στον Σύλλογο «Οι φίλοι του Μουσείου Γ. Δροσίνη» και κοσμούν το οίκημα. Ο Σύλλογος μεριμνά αδιάκοπα για τον συνεχή εμπλουτισμό των εκθεμάτων και την εύρυθμη λειτουργία του Μουσείου, σε συνεννόηση με τον Δήμο Κηφισιάς, ο οποίος είναι και ο διαχειριστής του κληροδοτήματος Δροσίνη.

Τα αντικείμενα του Μουσείου καλύπτουν την πολύπλευρη προσωπική ζωή του. Είναι κειμήλια, χειρόγραφα, φωτογραφίες, μαρτυρίες για την προσφορά του προς το Έθνος, κυρίως προς την παιδεία, τα γράμματα και τον πολιτισμό.

Δημοτική Βιβλιοδήκη Κηφισιάς

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη του Δήμου Κηφισιάς ιδρύθηκε το 1986. Από το 1992 συστεγάζεται με το Μουσείο Γ. Δροσίνη.

Η συλλογή της αποτελείται από 18.200 τόμους που κατανέμονται σε τρία τμήματα:

1. Δανειστικό ενηλίκων.
2. Δανειστικό παιδιών.
3. Πληροφοριακό τμήμα που συμπεριλαμβάνει βιβλία που η χρήση τους πραγματοποιείται μέσα στον χώρο της βιβλιοθήκης.

Το μεγαλύτερο μέρος της βιβλιοθήκης αποτελείται από λογοτεχνικά έργα, ενώ υπάρχουν και βιβλία ιστορίας, ψυχολο-

γίας, κοινωνιολογίας, καλών τεχνών και ταξιδιωτικά.

Ξεχωριστή θέση στη συλλογή της βιβλιοθήκης έχουν όλα τα βιβλία των εκδόσεων του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τράπεζας (Μ.Ι.Ε.Τ.).

Στον χώρο της βιβλιοθήκης υπάρχουν ηλεκτρονικοί υπολογιστές για τη χρήση τους από το κοινό, ενώ επίσης υπάρχει και ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο.

Ελεύθερο Πανεπιστήμιο Δήμου Κηφισιάς

Στον χώρο της Δημοτικής Βιβλιοθήκης λειτουργεί από το 2004 το **Ελεύθερο Πανεπιστήμιο του Δήμου Κηφισιάς «Νίκος Αντωνόπουλος»**, στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Ν.Π.Δ.Δ. πολιτισμού και αθλητισμού «**Δημήτριος Βικέλας**». Σε μια προσπάθεια διεύρυνσης της πνευματικής και πολιτιστικής ζωής των πολιτών, το Ελεύθερο Πανεπιστήμιο δίνει τη δυνατότητα στο κοινό να παρακολουθήσει κύκλους μαθημάτων και διαλέξεις από Πανεπιστημιακούς Καθηγητές και καταξιωμένους ειδικούς επιστήμονες και ερευνητές, οι οποίοι προσφέρουν εθελοντικά τις γνώσεις τους, σε ένα ευρύ θεματικό πεδίο, όπως: Λογοτεχνία (λειτουργεί «**Λέσχη Ανάγνωσης**»), Ιστορία, Αρχαιολογία, Ιστορία Τέχνης, Ψυχολογία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Οικονομικά, Διεθνείς Εξελίξεις, Εργασία και Επιχειρηματικότητα κ.ά.

Αγ. Θεοδώρων & Δ. Κυριακού, Κηφισιά
2108012642
www.drossinismuseum.gr
drossini@otenet.gr

Κέντρο Έρευνας και Μελέτης της Μικρασιάτικης Ερυθραίας (K.E.M.M.E.)

Σκοπός του κέντρου είναι η περισυλλογή, διάσωση, διατήρηση, μετάδοση και προβολή των στοιχείων της ιστορίας και του πολιτισμού των Ελλήνων, ειδικότερα της Χερσονήσου της Ερυθραίας.

Ασχολείται με τη συλλογή, την ταξινόμηση, τη μελέτη και την αξιοποίηση του ιστορικού αρχειακού υλικού που αφορά τη Νέα Ερυθραία, έδρα του Κέντρου, η οποία είναι πόλη προσφυγικής προέλευσης.

Το Κ.Ε.Μ.Μ.Ε. στεγάζεται στη «Βίλα Κώστα», αρχιτεκτόνημα του 1930, μια από τις πλέον χαρακτηριστικές κατοικίες της περιοχής του Καστριού, η οποία δωρήθηκε από την Αικατερίνη Αθανασίου Κώστα το 1987 στον Δήμο Νέας Ερυθραίας.

Περιηγηθείτε στο μονοπάτι της μνήμης μέσα στον κήπο της Βίλας Κώστα κι απολαύστε μια διαδρομή γεμάτη πλούσιο ιστορικό και φωτογραφικό υλικό των αλησμόνητων πατρίδων.

Παράλληλα στο Κ.Ε.Μ.Μ.Ε πραγματοποιούνται διάφορες δραστηριότητες:

- Εκδηλώσεις μικρασιατικής μνήμης, που λαμβάνουν χώρα κάθε Σεπτέμβριο με τον τίτλο «Αλλοτινές πατρίδες».
- Επιστημονικό συμπόσιο με μικρασιατικά θέματα διοργανώνεται κάθε δύο χρόνια.
- Χορευτικό τμήμα παραδοσιακών μικρασιατικών χορών, χορωδία μικρασιατικής μουσικής που κρατά ζωντανή την παραδοση των Ερυθραιωτών και τη διαδίδει στον κόσμο.

Λουκή Ακρίτα 4, Νέα Ερυθραία , 2106206190
www.kemme.gr | pk_dne@otenet.gr

«Βίλα Κώστα», δεκαετία 1930

Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών «Φιλίππου Τσιχριτζή»

Το Ίδρυμα Εικαστικών Τεχνών Τσιχριτζή (Ι.Ε.Τ.Τ.) ιδρύθηκε το 1999 από τον συλλέκτη **Φ. Τσιχριτζή** με κύριο σκοπό την υποστήριξη και προώθηση των εικαστικών τεχνών. Το Ι.Ε.Τ.Τ. στεγάζεται σε ένα κτήριο του Πολιτικού Μηχανικού **Μιχάλη Όρου**, των αρχών του Μοντερνισμού, στο κέντρο της Κηφισιάς (Κασσαβέτη 18) και από τη σύστασή του μέχρι σήμερα έχει αναπτύξει, μια συστηματική δράση για να αποτελέσει έναν ενεργό και δραστήριο πολιτιστικό πυρήνα στην ευρύτερη περιοχή των βορείων προαστίων της Αθήνας.

Κατά τη διάρκεια της 19ετούς λειτουργίας του, το Ι.Ε.Τ.Τ. ανέπτυξε ποικίλες πρωτοβουλίες. Έχουν οργανωθεί εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας και γλυπτικής από μεγάλους Έλληνες καλλιτέχνες, καθώς και εκπαιδευτικά εργαστήρια για παιδιά και ενήλικες. Οι χώροι του Ιδρύματος μπορούν να φιλοξενήσουν τόσο εικαστικά γεγονότα όσο και πάσης φύσεως πολιτιστικές δραστηριότητες συναφείς με τους σκοπούς του Ιδρύματος.

Κύριος στόχος του Ι.Ε.Τ.Τ. είναι η ιδέα να προσφέρει στον καλλιτέχνη έναν χώρο όπου μπορεί να παράγει και να παρουσιάζει έργα πρωτογενή και πρωτότυπα, με μία ελευθερία που θα τον ωθεί σε νέες διαστάσεις δημιουργίας, με νέες προοπτικές.

Γρηγορίου Αυξεντίου 1 & Κασσαβέτη 18,
Κηφισιά, 210 8019975
iett.gr
info@iett.gr

Ίδρυμα Σπύρου Λοβέρδου

Το νεοκλασικό αρχοντικό του **Ιδρύματος Σπύρου Λοβέρδου**, στην συμβολή της Λ. Κηφισίας 256 με την Όθωνος, υπάρχει χάρη στη δωρεά της κόρης του συλλέκτη, κυρίας Ιωάννας Λοβέρδου - Βασιλειάδη. Σε συνδυασμό με τη **Βιβλιοθήκη Σπύρου Λοβέρδου**, με τις 46 σπάνιες βυζαντινές εικόνες, μπορούμε πια να μιλάμε για άλλο ένα μικρό μουσείο πολιτισμού στην Κηφισία του σήμερα.

Οι εικόνες αυτές, καθώς και εκκλησιαστικά κεντήματα από τη συλλογή του Διονυσίου Λοβέρδου, έχουν ίδιαίτερη σημασία για το Ίδρυμα Σπύρου Λοβέρδου καθώς, έπειτα από τρεις γενιές, συστεγάζεται στον ίδιο χώρο το συλλεκτικό έργο και, κατ' επέκταση, το πνεύμα των Κεφαλλονιτών αδελφών, των αείμνηστων **Διονυσίου** και **Σπύρου Λοβέρδου**.

Το ίδρυμα είναι επισκέψιμο κατόπιν συνεννόησης.

Λ. Κηφισίας 256 & Όθωνος, Κηφισιά
210 6233579

Λαογραφικό Μουσείο Νέας Ερυθραίας

Mihalarias Art

Ιδρύθηκε από την Ένωση Μικρασιατών Νέας Ερυθραίας. Σκοπός του είναι να στεγάσει, να διατηρήσει και να διαδώσει την πλούσια ιστορία και τον πολιτισμό της Μικράς Ασίας και παράλληλα, να τα αξιοποιήσει για την εκπαίδευση του κοινού.

Φιλοξενεί 1.380 αντικείμενα και περιλαμβάνει κειμήλια (λάβαρα, στολές, λευκά είδη, βιβλία, έγγραφα, χρηστικά αντικείμενα κ.λπ.) από διάφορες περιοχές της Μικράς Ασίας, τα οποία δώρισαν Μικρασιάτες τόσο από τον Δήμο Νέας Ερυθραίας όσο και από άλλα σημεία της Ελλάδας.

Καρασταμάτη & Ιωάννας Δρυμπέτη 2,
Νέα Ερυθραία
210 6209814

Η Mihalarias Art στην Κηφισιά εγκαινιάστηκε τον Μάιο του 2005. Ο Σταύρος Μιχαλαριάς, με την πολύχρονη πείρα στη δημιουργία χώρων τέχνης, όπως τα νεοκλασικά κτήρια της Αθήνας και το μοντέρνο «*Art City*», ανακαίνισε το διατηρητέο κτίριο στην συμβολή Λ. Κηφισίας και Δηλιγιάννη με σκοπό να στεγάσει έναν πολύπλευρο χώρο τέχνης.

Το κτήριο αυτό, κτισμένο στις αρχές του 20^ο αιώνα, αποτελεί ένα κόσμημα στο κέντρο της Κηφισιάς, με περιβάλλοντα χώρο ειδικά διαμορφωμένο για υπαίθριες εκθέσεις γλυπτικής.

Στις αίθουσες του παρουσιάζονται σε μόνιμη έκθεση, πίνακες και γλυπτά Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών του 19^ο και 20^ο αιώνα, αρχαία, εικόνες και αντικείμενα τέχνης. Παράλληλα με τη μόνιμη έκθεση, το κτήριο φιλοξενεί σε τακτά χρονικά διαστήματα εκθέσεις Ελλήνων και διεθνών καλλιτεχνών, ειδικές θεματικές παρουσιάσεις, καθώς και εκθέσεις σε συνεργασία με οίκους του εξωτερικού.

Σε ειδικό όροφο λειτουργεί art shop με καλλιτεχνικά δώρα, σχέδια, χαρακτικά, πολλαπλά μικρογλυπτά και άλλα.

Λεωφ. Κηφισίας 260 & Δηλιγιάννη,
Κηφισιά, 210 6234320-2
www.mihalarias.gr
art@mihalarias.gr

Μουσείο Τηλεπικοινωνιών Ομίλου Ο.Τ.Ε.

Το Μουσείο λειτουργεί από το 1990 σε ένα ιδιόκτητο διώροφο κτήριο, σε μια ήσυχη περιοχή της Νέας Κηφισιάς. Διαθέτει χώρους στους οποίους φιλοξενούνται οι μόνιμες συλλογές του, τα εκπαιδευτικά προγράμματα, μικρή αίθουσα προβολών, βιβλιοθήκη και εργαστήριο.

Εξωτερικά διαθέτει κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο για την υποδοχή των επισκεπτών του.

Η συλλογή του Μουσείου περιλαμβάνει πάνω από 4.500 αντικείμενα και πλούσιο αρχειακό υλικό. Σπάνιες τηλεφωνικές συσκευές, δυσεύρετοι μορσικοί τηλέγραφοι, ένα καλωδιακό πλοίο, τα telex και οι οπτικές ίνες, οι συσκευές τηλεφωτογραφίας, οι ασύρματες και δορυφορικές επικοινωνίες, αλλά και η «επαφή» με αντικείμενα από άλλες εποχές μαγνητίζουν το βλέμμα, εμπνέουν τον επισκέπτη και δημιουργούν νέες εμπειρίες. Ξεχωριστό και μοναδικό έκθεμα αποτελεί για το Μουσείο το πρώτο στούντιο τηλεόρασης, που «στήθηκε» στη χώρα μας, το μακρινό 1965.

Η σύγχρονη πραγματικότητα αντικατοπτρίζεται στη νέα θεματική αίθουσα του Μουσείου Τηλεπικοινωνιών, με την ιστορία της κινητής τηλεφωνίας να ξεδιπλώνεται από την αρχή, σε μια σύνθεση με την εικόνα του σήμερα και τον σχεδιασμό για το μέλλον.

Δράσεις του Μουσείου :

- **Εκπαιδευτικά προγράμματα για σχολικές ομάδες.**
- **Εκπαιδευτικά προγράμματα για οικογένειες.**
- **Ομαδικές επισκέψεις -Ξεναγήσεις.**

Απευθύνονται σε σχολικές ομάδες, κοινωνικούς φορείς ή άλλες οργανωμένες ομάδες που επιθυμούν να περιηγηθούν στην ιστορία των τηλεπικοινωνιών, από την αρχαιότητα μέχρι τις δορυφορικές επικοινωνίες και την κινητή επικοινωνία. Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των ομάδων, είναι απαραίτητη η προηγούμενη τηλεφωνική συνενόηση.

Πρωτέως 25, Νέα Κηφισιά, 2106201999, 2106201899

www.otegroupmuseum.gr

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ - ΚΟΥΒΟΥΤΣΑΚΗ

Πινακοθήκη Κουβουτσάκη

Η Πινακοθήκη Κουβουτσάκη, κοινωφελής μη κερδοσκοπικός οργανισμός, ιδρύθηκε το έτος 1995 με πρωτοβουλία του **Παναγιώτη Ν. Κουβουτσάκη**.

Σκοπός της είναι η ανάπτυξη, η καλλιέργεια, η προαγωγή και η διάδοση των εικαστικών τεχνών, με ιδιαίτερη έμφαση στην ελληνική παραστατική ζωγραφική και γλυπτική.

Λειτουργεί ως πολυδύναμο τοπικό πολιτιστικό κέντρο και Μουσείο Ζωγραφικής, σε ιδιόκτητο κτήριο ανεγερθέν από τον ίδρυτη της, που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Λεβίδου και Παπαδιαμάντη, στο κέντρο της Κηφισιάς.

Η μόνιμη συλλογή της στεγάζεται σε αίθουσες σύγχρονων μουσειολογικών προδιαγραφών, συνολικής έκτασης περίπου 2.000 τ.μ.

Οι χώροι διατίθενται δωρεάν για πολιτιστικές εκδηλώσεις, ενώ παρέχονται δωρεάν εκπαιδευτικές ξεναγήσεις.

Λεβίδου 11, Κηφισιά

2106233682-3

www.kouvoutsakis-pinakothiki.gr

Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

Το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας είναι ίδρυμα κοινωφελές, αφιερωμένο στη μελέτη, τη συντήρηση και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.

Από την ίδρυσή του, το 1964, χάραξε μια πρωτοπόρα πορεία, μια νέα προσέγγιση του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον. Ανέπτυξε ενεργό επιστημονική δραστηριότητα για την αντιμετώπιση και την ανάσχεση των περιβαλλοντικών απειλών που πλήττουν τον πλανήτη και για την αποκατάσταση των φυσικών πόρων που συντηρούν τη ζωή.

Μέγαρο Ρετσίνα (1875)

Ταυτόχρονα, διαμόρφωσε μια νέα παιδεία καθολικής αξίας για την επανένταξη του ανθρώπου στις λειτουργίες και την οικονομία της φύσης.

Με την ευθύνη του ελληνικού γεωγραφικού χώρου, το ίδρυμα αναπτύσσει διεθνή δραστηριότητα, συνεχίζοντας την ιστορική και πολιτισμική μας παράδοση και την οικουμενική θεώρηση του κόσμου.

Το Μουσείο φιλοξενεί μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις και εκπαιδευτικά προγράμματα για τα σχολεία.

Ώρες λειτουργίας:

Τρίτη έως Παρασκευή: 09:00 - 14:30

Σάββατο και Κυριακή: 10:00-15:00

Επίσημες αργίες: **ΚΛΕΙΣΤΟ**

Λεβίδου 13 & Όθωνος 100, Κηφισιά,

2108015870

www.gnhm.gr | goul@gnhm.gr

Κέντρο «ΓΑΙΑ»

Το «Κέντρο Γαία» παρουσιάζει στους επισκέπτες κάθε ηλικίας τη λειτουργία της γης εδώ και εκατομμύρια χρόνια και τη σημερινή της κατάσταση με τις παρεμβάσεις του σύγχρονου ανθρώπου. Στην είσοδο, αλλά και σε όλη την πορεία της έκθεσης, είναι παρούσα η μορφή της αρχαίας θεάς Γαίας με το χέρι της προσφοράς της προς τους ανθρώπους.

Η μοναδική στον κόσμο «Γεώσφαιρα»

Πρόκειται για έναν ημισφαιρικό θόλο, μια οθόνη με 5 μ. διάμετρο και εμβαδόν περίπου 40 τ.μ., στον κεντρικό χώρο του Μουσείου, ο οποίος προβάλλει τον περιστρεφόμενο πλανήτη από 225.000 εικόνες υψηλής ανάλυσης. Η «Γεώσφαιρα» παρουσιάζει με σύντομο και περιεκτικό τρόπο τη γεωλογική εξέλιξη του πλανήτη από τη γέννησή του, πριν από 4,6 δισεκατομμύρια χρόνια, έως σήμερα.

Η έκθεση σχεδιάστηκε και πραγματοποιήθηκε από το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας του Λονδίνου, σε συνεργασία με το Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.

Λεβίδου και Όθωνος 100, Κηφισιά
2108015870
goul@gnhm.gr

OIKIA PΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ Ιστορικά Αρχεία του Μουσείου Μπενάκη

Η οικία της Πηνελόπης Δέλτα στην Κηφισιά κτίστηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα από αρχιτέκτονα που ακόμη παραμένει άγνωστος. Το 1912 το κτήριο πουλήθηκε από τον πρώτο ιδιοκτήτη του, τον δικηγόρο Κ. Λύτσικα, στον πατέρα της Πηνελόπης Δέλτα, Εμμανουήλ Μπενάκη, ο οποίος δύο χρόνια αργότερα το μεταβίβασε στην κόρη του. Η οικογένεια Δέλτα πρωτοκατοίκησε εκεί το 1916, όταν εγκαταστάθηκε οριστικά στην Ελλάδα.

Η Πηνελόπη Δέλτα έζησε στο σπίτι αυτό για είκοσι πέντε χρόνια ως την ημέρα που αυτοκτόνησε, στις 2 Μαΐου 1941, τότε που τα Γερμανικά στρατεύματα έμπαιναν στην Αθήνα. Εκεί έγραψε τα πιο γνωστά της μυθιστορήματα - «Ο Μάγκας», «Στον καιρό του Βουλγαροκτόνου», «Τα Μυστικά του Βάλτου», «Ο Τρελαντώνης», «Η ζωή του Χριστού» κ.α. Εκεί κρατούσε τα ημερολόγια της με πολύτιμες μαρτυρίες για τη ζωή της και για συνταρακτικά ιστορικά γεγονότα της εποχής - τμήμα των οποίων έχει δημοσιευθεί - και εκεί διεκπεραίωνε την αλληλογραφία της πάνω στα καυτά τότε ζητήματα της παιδείας με τους Γιάννη Ψυχάρη, Κωστή Παλαμά, Μανώλη Τριανταφυλλίδη, Δημήτρη Γληνό κ.α. Στο σπίτι αυτό η οικογένεια Δέλτα φιλοξενούσε συχνά ανθρώπους του πνεύματος και σημαντικούς πολιτικούς. Από εκεί έφυγε ο Ελευθέριος Βενιζέλος τη νύχτα της 6^{ης} Ιουνίου 1933, όταν έγινε η εναντίον του δολοφονική απόπειρα.

Το κτήριο είναι χαρακτηριστικό δείγμα της όψιμης νεοκλασικής αρχιτεκτονικής των αρχών του 20^{ου} αιώνα, με πολλά εκλεκτικά δάνεια μορφολογικών στοιχείων από τη μεσαιωνική αρχιτεκτονική και με τυπικό πύργο-κλιμακοστάσιο, γνωστό και από άλλα αθηναϊκά παραδείγματα. Το εσωτερικό του είναι λιτό, με ξύλινες επενδύσεις, χωρίς όμως τις περίτεχνες γύψινες δια-

κοσμήσεις των αστικών κτισμάτων της περιόδου. Στη νοτιοδυτική πλευρά του κτηρίου η οικογένεια Δέλτα κατασκεύασε ένα πρόκτισμα προκειμένου να επεκταθεί ο χώρος εργασίας της συγγραφέως και εγκατέστησε έναν εξωτερικό ανελκυστήρα. Οι επεμβάσεις αυτές δεν ενοχλούν μορφολογικά τον αρχικό όγκο του αρχιτεκτονήματος, ούτε αλλοιώνουν το χαρακτήρα του. Οι εργασίες ανάπλασης του κτηρίου ξεκίνησαν το 1992, σύμφωνα με την αρχιτεκτονική μελέτη των Γ. Πλέσσα και Α. Ζάννα.

Από το 1994 το Τμήμα των Ιστορικών Αρχείων του Μουσείου Μπενάκη, είναι μεταστεγασμένο στην οικία Δέλτα.

**Ωράριο ερευνητών:
Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη 10:00-15:00
κατόπιν τηλ. συνεννόησης**

**Εμμ. Μπενάκη 38 & Στεφ. Δέλτα,
Κηφισιά**
Τηλ.: 210 807 9878, 210 808 1896
E-mail:historical_archives@benaki.gr

ΕΚΚΛΗΣΑΚΙΑ ΣΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑ

Εκκλησάκια με ιστορική, αρχιτεκτονική και αρχαιολογική αξία
υπάρχουν στην περιοχή της Κηφισιάς.
Ενδεικτικά αναφέρουμε τα πιο γνωστά και προσβάσιμα.

Άγιος Ανδρέας

Δεύγμα ορθόδοξου Ναού γοτθίζουσας Αρχιτεκτονικής, κτισμένος στο τελευταίο τέταρτο του 19^{ου} αιώνα, με δαπάνη του μεγάλου Έλληνα ευεργέτη **Ανδρέα Συγγρού**, μέσα στο κτήμα Συγγρού.

Παρεκκλήσιο της Κοιμήσεως της Θεοτόκου (Παναγίτσα Κηφισιάς)

«...Υπήρχε επί Τουρκοκρατίας στις παρυφές του τότε χωριού Κηφισιά και εορτάζετο με μεγάλη παλαιάκι συμμετοχή» βλ. Δ. Καμπούρογλου «Ιστορία των Αθηνών». Ένα πανέμορφο εκκλησάκι στο εμπορικό κέντρο της Κηφισιάς στη συμβολή των οδών Λεβίδου και Κολοκοτρώνη.

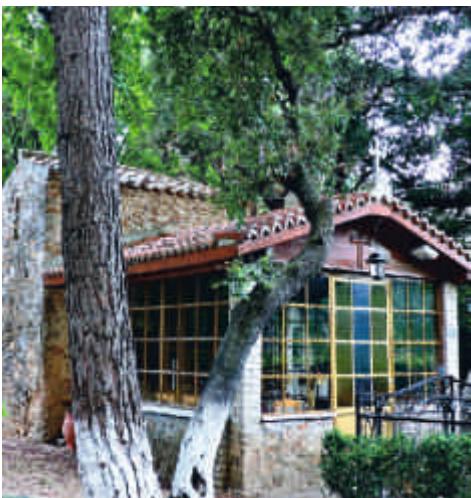
Η ψηφιδωτή εικόνα της Κοίμησης της Θεοτόκου δεσπόζει στον εξωτερικό της τοίχου. Ανακατασκευάστηκε πλήρως το 1847 και γιορτάζει στις 23 Αυγούστου.

Παναγία «η Ξυδού» «Γεννέσιον της Παναγίας»

Στην οδό Τατοΐου 14, κοντά στον σταθμό του Η.Σ.Α.Π., ανάμεσα σε κυπαρίσσια και υπεραιωνόβιες βελανιδιές, βρίσκεται το παρεκκλήσιο «Γεννέσιον της Παναγίας» γνωστό «Παναγία Ξυδού» και εορτάζει στις 8 Σεπτεμβρίου.

Μικρός σταυρεπίστεγος ναός κτισμένος στους ύπεροις Βυζαντινούς χρόνους που θεωρείται το παλαιότερο εκκλησάκι της Κηφισιάς. Σύμφωνα με τους λαϊκούς θρύλους, κατά την Τουρκοκρατία ένας Οθωμανός μετέτρεψε το εκκλησάκι σε αποθήκη κρασιού. Κατέβασε τις εικόνες, τις χρησιμοποίησε ως ράφια και τοποθέτησε πάνω τους βαρέλια με κρασί. Όταν όμως θέλησε να πιεί το κρασί, διαπίστωσε ότι είχε μετατραπεί σε ξύδι. Το γεγονός αυτό αποδόθηκε σε θαύμα της Παναγίας.

Σύμφωνα με τον διαπρεπή Βυζαντινολόγο **Αναστάσιο Ορλάνδο**, η ονομασία του ναΐσκου προέρχεται πιθανότατα από το όνομα του κτήτορα **Ξύδη**.

Παναγία η «Χελιδονού»

Η Παναγία Ζωοδόχου Πηγής, η επονομαζόμενη «**Χελιδονού**», με το μικρό της σπίλαιο να αποτελεί το δεύτερο ενδιαφέρον βυζαντινό μνημείο της Κηφισιάς. Βρίσκεται στην πλαγιά της κοιλάδας του Κηφισσού ποταμού.

Πολλοί λαϊκοί θρύλοι και παραδόσεις αναφέρονται στην ονομασία του. Σύμφωνα με τον **Perrot** οι κάτοικοι της περιοχής κινδύνευσαν από κατακτητές κι ένα χελιδόνι που πέταξε από μια σπηλιά θεωρήθηκε προάγγελος της νίκης των Ελλήνων.

Παρεκκλήσιο του «Αγίου Νικολάου»

Στο «Κτήμα Ξενάκη» κτισμένο 200 μέτρα δυτικά του σιδηροδρομικού σταθμού της Κηφισιάς, μονόκλιτη, ξυλόστεγη βασιλική, με ημιεξαγωνική αψίδα ιερού φέρει εντολοχισμένα παλαιοχριστιανικά σπαράγματα.

Παρεκκλήσιο των «Αγίων Σαράντα Μαρτύρων»

Ιστορικό μνημείο του 16^{ου} αιώνα, στο αλσύλλιο έξω από τον Ιερό Ναό Αγ. Δημητρίου Κηφισιάς. Την πρωτοφανή για τα ελληνικά δεδομένα μετακίνηση ολόσωμου του ναΐδριου επέβαλε το 1991-1992 η διαπλάτυνση της Λ. Κηφισιάς.

Παρεκκλήσιο του «Αγίου Γεωργίου»

Στη Θέση «Κοκκιναρά», στον βόρειο τομέα της περιοχής της Κηφισιάς βρίσκεται το γραφικό ναΐδριο του Αγίου Γεωργίου, η

μονόκλιτη καμαροσκέπαστη βασιλική, ασβεστόχριστη εσωτερικά και εξωτερικά. Η κατασκευή της ανάγεται στα πρώιμα μεταβυζαντινά χρόνια, αρχές του 16^{ου} αιώνα.

ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Το Δημοτικό Κοιμητήριο Κηφισιάς ιδρύθηκε το 1890 κατά τα πρότυπα των κοιμητηρίων - κήπων, στις τότε παρυφές της πόλης. Τιμά τον **Άγιο Τρύφωνα**, προστάτη των κηπουρών, των αγροτών και των καλλιεργειών. Χαρακτηρίζεται από σχετικά πυκνή φύτευση, πολλά από τα δέντρα του χρονολογούνται στην εποχή που δημιουργήθηκε, κυπαρίσσια, ιπποκαστανιές, κέδροι, αρμυρίκια και τα εμβληματικά γλαυκά κυπαρίσσια, κλαδεμένα σε σφαιρικό σχήμα.

Τα ταφικά μνημεία παρουσιάζουν αρχιτεκτονική ποικιλία, επηρεασμένα από την ελληνική αρχαιότητα ή πιο σύγχρονα ρεύματα και δημιουργούν μια μοναδική εικόνα.

Υπάρχουν οικογενειακοί τάφοι ποικίλης τυπολογίας: θαλαμωτοί κιβωτιόσχημοι, επιδαπέδιοι με πλαίσιο, περιφραγμένες αυλές – περίβολοι, οικίσκοι, ναΐσκοι, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι φτιαγμένοι από εκτυφλωτικό, λευκό μάρμαρο.

Στο Δημοτικό Κοιμητήριο Κηφισιάς αναπαύονται σημαντικές προσωπικότητες τοπικής και εθνικής εμβέλειας.

Αναγνωρισμένο ως Σημαντικό Ευρωπαϊκό Κοιμητήριο από τον Οργανισμό Σημαντικών Κοιμητηρίων της Ευρώπης - ASCE.

Μέλος της Ένωσης Σημαντικών Κοιμητηρίων της Ευρώπης ASCE (2017).

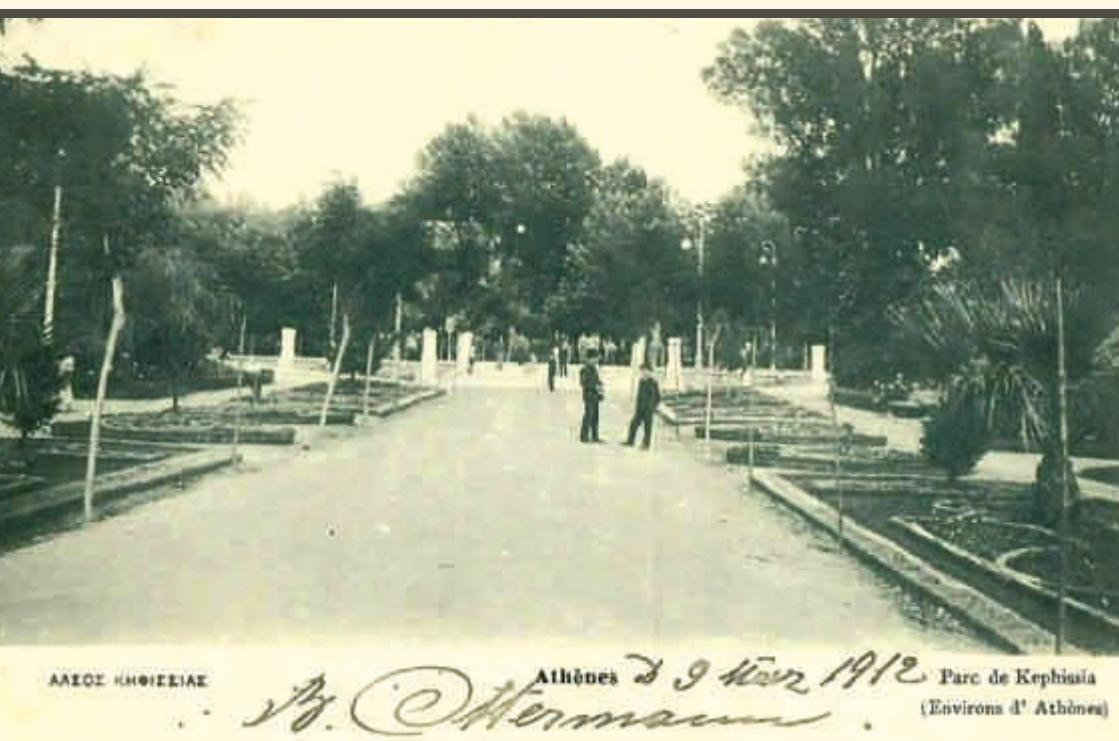
Περισσότερες πληροφορίες:
www.significantcemeteries.org

ΑΛΣΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ «ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΩΜΟΠΟΥΛΟΣ»

Το Άλσος Πλατάνου και οι Ανδοκομικές Εκδέσεις

Το 1901 δημιουργείται «το Άλσος», ένας από τους πρώτους οργανωμένους χώρους πρασίνου στην Ελλάδα, στα πρότυπα των μικρών πάρκων αναψυχής της Ευρώπης, και το 1905 ηλεκτροδοτείται. Δημιουργήθηκαν θαυμάσιες δενδροστοιχίες, τις οποίες απολαμβάνουμε ως σήμερα. Το σχέδιο εξωραϊσμού και ανάπτυξης του χώρου - μεταξύ του σιδηροδρομικού σταθμού και της πλατείας Πλατάνου - που εκπόνησε η Εταιρεία των Σιδηροδρόμων Αττικής, προέβλεπε «...δημιουργία πάρκου με μικρά σκιάδες, αναθρυτήρια και μικροί τεχνιτοί καταρράκτα... κ.ο.κ.».

Το σχέδιο του Άλσους της Κηφισιάς παρέπεμπε σε γαλλικό κήπο με κεντρικό άξονα συμμετρίας και με παράπλευρα καμπύλα τμήματα παρτεριών σε «νεφροειδή» σχήματα που αποτελούσαν μια διακριτική δόση αγγλικού κήπου.

Η κεντρική αλέα φυτεμένη με φοινικιές και αγριοκαστανιές συνέδεε τις δύο κύριες πολυτελείς εισόδους του σταθμού του τρένου και της πλατείας Πλατάνου. Μεγαλοπρεπής δεξαμενή με μαρμάρινο συντριβάνι, βρίσκεται ως σήμερα στο κέντρο του Άλσους.

Το 1895 οι ανθοκόμοι και οι κηπουροί της Κηφισιάς οργανώθηκαν σε ξεχωριστό κλάδο με το όνομα «**Αδελφότης των ανθοκόμων και κηπουρών..**». Σκοπός τους ήταν «*η προαγωγή και ανάπτυξης των έργων της ανθοκομίας και κηπουρικής και γεωργίας εν γένει*».

Το 1896, χρονιά των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας, στην πλατεία Πλατάνου οργανώνεται αγορά «Ανθέων και καρπών» όπου ήταν εκτεθειμένα τα προϊόντα τους πάνω σε πάγκους και τραπέζια. Οι διοργανωτές επονόμαζαν την εκδήλωση «**Εκθεση**».

Στην ιστορία των παλιών «**Ανθοκηπουρικών Εκθέσεων**», εξέχουσα θέση έχει η Έκθεση του 1902 που πραγματοποιήθηκε στο νέο απόκτημα της Κηφισιάς, το Άλσος της πλατείας Πλατάνου.

Σε αυτήν την έκθεση εμφανίστηκαν, για πρώτη φορά, τα ατομικά περίπτερα.

Το 1934 τη διοργάνωση της καθιερωμένης πλέον έκθεσης αναλαμβάνει η **Τοπική Επιτροπή Τουρισμού Κηφισιάς** με πρόεδρο, το δικηγόρο **Κωνσταντίνο Γουλιμή (1866-1963)**, ο οποίος ήταν και ερασιτέχνης βοτανολόγος, ονομαστός για τις επιστημονικές του έρευνες στον τομέα αυτό.

«Το 1936... μερικές κυρίες όπως η Κριεζή, η Ευκλείδη, η Διομήδη, οι οποίες διατηρούσαν πραγματικά θαυμάσιους κήπους, πήραν την πρωτοβουλία και οργάνωσαν την πρώτη Έκθεση Λουλουδιών.

Η υπερβολικά μεγάλη αγάπη των Κηφισιώτων για τα άνθη, ήταν φυσικά η κινητήρια δύναμη για την οργάνωση της Ανθοκομικής Έκθεσης, που τελικά συνδέθηκε με το όνομα της πόλης». Από το βιβλίο «Αρχόντισσα Κηφισιά» Μαίρη Σιμώνη - Λιόλιου.

Το 1937 οι εκθέσεις αυτές έλαβαν επίσημο χαρακτήρα και οργανώνονταν σε ετήσια βάση από την Επιτροπή Τουρισμού.

Μεγάλη υπήρξε η συμμετοχή εκθετών, όχι μόνο των επαγγελματιών κηπουρών και καλλιεργητών, αλλά και των προϊόντων των πλούσιων ιδιωτικών κήπων της Κηφισιάς.

Η τελευταία προπολεμική Ανθοκηπουρική Έκθεση έγινε το 1939. Το 1956, ξανάνοιξαν πάλι οι πύλες της έκθεσης η οποία απέκτησε και κοινωνικό χαρακτήρα. Οι παραγωγοί εξέθεταν πάντα τα καλύτερα προϊόντα τους.

Ο Δήμος Κηφισιάς διοργανώνει την Ανθοκομική Έκθεση από το 1962. Στην Έκθεση, σήμερα φιλοξενούνται περίπτερα, στα οποία παρουσιάζονται τα επιτεύγματα της σύγχρονης Ελληνικής και ευρωπαϊκής ανθοκομίας, στους κλάδους των φυτών εσωτερικού και εξωτερικού χώρου και της κηποτεχνίας, περίπτερα πώλησης φυτών, θάμνων, δένδρων, λιπασμάτων, φυτοδοχείων, βιβλίων και υλικών απαραίτητων για τους φιλανθείς επισκέπτες.

Ανάμεσα στα λουλούδια, κοινωνικοί φορείς διατηρούν περίπτερα, προς ενημέρωση των πολιτών για θέματα της αρμοδιότητάς τους.

Κάθε χρόνο την Άνοιξη «η Κηφισιά θα φορέσει τα γιορτινά της και θα καμαρώνει περήφανη, πνιγμένη μέσα στον παραμυθένιο κόσμο των λουλουδιών και θα ανασαίνει για 20 μέρες, τις φυσικές ευωδίες που θα ξεχύνονται παντού μέσα στον αέρα».

ΦΙΛΑΡΜΟΝΙΚΗ ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Η Φιλαρμονική του Δήμου Κηφισιάς, μία από τις παλαιότερες φιλαρμονικές της χώρας, ιδρύθηκε το 1965. Με δυναμική παρουσία στα πολιτιστικά δρώμενα του τόπου λαμβάνει μέρος σε καλλιτεχνικούς θεσμούς και σε συναυλίες τοπικού αλλά και πανελλήνιου χαρακτήρα.

Ο μαέστρος Φίλιππος Χίου, και τα 18 μέλη της μας οδηγούν σε μουσικά μονοπάτια κλασικού και σύγχρονου ρεπερτορίου της ελληνικής και ξένης μουσικής.

Άνω των 50 ετών μουσικής προσφοράς, έχει χαρίσει στον κόσμο αμέτρητες ώρες ψυχαγωγίας.

Συμμετέχει σε φεστιβάλ φιλαρμονικών, κερδίζοντας πάντα τις καλύτερες κριτικές. Έχει λάβει μέρος σε κινηματογραφικές ταινίες και τηλεοπτικές σειρές.

ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΥ

*Η καταπράσινη περιοχή Στροφύλι
με τα ιστορικά διατηρητέα σπίτια της.*

Έπαυλις Π. Πρωτοπαπαδάκη, 1897

Έπαυλις Σταθάτου, 1890

Η Κηφισιά είχε χαρακτηριστεί εβδομήντα χρόνια πριν, ως «προάστιο - μουσείο» για τα πιο «επιδεικτικά και εκκεντρικά δείγματα αρχιτεκτονικής που δεν έχει ταίρι του στην Ευρώπη» από τον Βρετανό συγγραφέα, τεχνοκριτικό και αρθρογράφο αρχιτεκτονικών περιοδικών, **Όσμπερτ Λάνκαστερ** (Sir Osbert Lancaster, 1908 – 1986).

Με πανσπερμία όλων των αρχιτεκτονικών ρυθμών της εποχής του τέλους του 19^{ου} και αρχών 20^{ου} αιώνα έκτιζαν σπίτια για θερινή κατοικία ο Παύλος Μελάς, ο τραπεζίτης Ιωάννης Πεσμαζόγλου, ο Μπενάκης, η Πηνελόπη Δέλτα, ο Στέφανος Στρέιτ, ο στρατηγός Τρικούπης, ο Αποστολίδης, ο εκδότης Δημητράκος και τόσοι άλλοι επώνυμοι και εύποροι Αθηναίοι και ομογενείς.

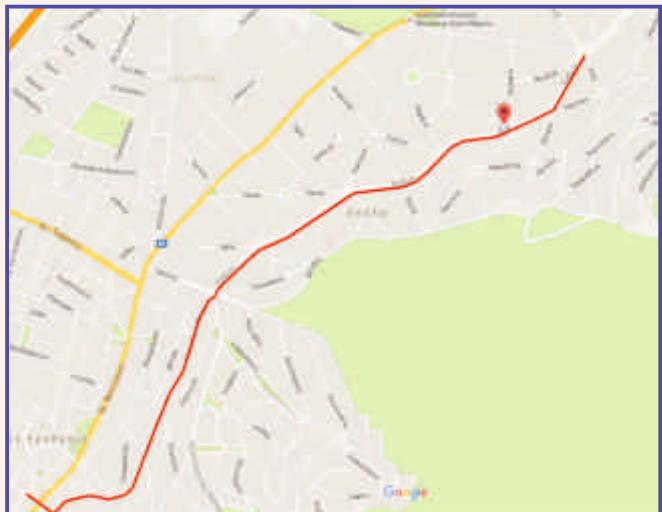
Ακόμα και σήμερα χαίρεται κάποιος να περπατά ή να απολαμβάνει με το ποδήλατό του τις διαδρομές ανάμεσα στις παλιές αρχοντικές οικίες και επαύλεις.

Βίλα «Ατλαντίς», αρχιτέκτων Ε. Τσίλλερ,
1897

Έπαυλις Βουδούρη, πρώην Ζούρα, 1872

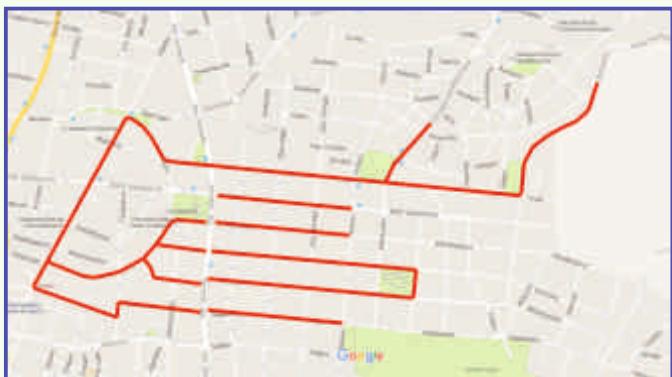

Ποδήλατα στη Ρόδων

Διαμέσου της οδού Ρόδων, με ποδήλατο η διαδρομή από την Κηφισιά ως την Εκάλη θα σας ενθουσιάσει.

Περίπατος στο Κεφαλάρι

Ο περίπατος κάτω από τα πλατάνια δίπλα σε λαμπερές βιτρίνες και καλαίσθητα κτήρια, από το κέντρο Κηφισιάς οδηγεί στην κοσμοπολίτικη πλατεία Κεφαλαρίου για ένα καφέ.

Τα αμαξάκια της Κηφισιάς

Για τους νοσταλγούς της εποχής που οι άμαξες κυριαρχούσαν στους δρόμους, η Κηφισιά χαρίζει την vintage εμπειρία μιας αξέχαστης βόλτας με άμαξα στις ήσυχες γειτονιές της.

Ιδανική βόλτα για παιδιά, που σπάνια έχουν την ευκαιρία να δουν άλογα, τους ερωτευμένους, αλλά και όσους παραμένουν αμετανόητα ρομαντικοί...

Η κόκκινη

Απόσταση: 4.100 μ.

Περιγραφή: Η κόκκινη διαδρομή ακολουθεί την περίμετρο του κτήματος. Ιδιαίτερα δύσκολη στο βορειοανατολικό τμήμα της, με απότομες ανηφόρες και συχνές εναλλαγές κλίσης.

Η μπλε

Απόσταση: 4.000 μ.

Περιγραφή: Παρόμοια με την κόκκινη μέχρι περίπου τα 2,4 χλμ., όπου, στρίβοντας αριστερά, δίνει την ευκαιρία για μερικές ανάσες. Συνεχίζει περνώντας από το κέντρο του κτήματος προς το γήπεδο, με αρκετές εναλλαγές κλίσης.

Η πράσινη

Απόσταση: 2.080 μ.

Περιγραφή: Κατηφορική στο πρώτο χιλιόμετρο και στη συνέχεια... η ζωή τραβάει την ανηφόρα. Χρησιμοποιείται από αρκετούς αθλητές για διαλειμματική προπόνηση ή για γρήγορο συνεχόμενο τρέξιμο.

Η κίτρινη

Απόσταση: 1.250 μ.

Περιγραφή: Ξεκινά από το νότιο τμήμα και αποτελείται σχεδόν από τέσσερις μεγάλες ευθείες. Είναι σίγουρα η ευκολότερη, χωρίς να της λείπουν οι ανηφόρες, ενώ το έδαφος είναι κυρίως άσφαλτος.

ΔΑΣΟΚΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

Το Κτήμα Συγγρού αποτελεί το μοναδικό φυσικό δάσος τόσο κοντά στην πόλη των Αθηνών και ένα από τα τελευταία της Αττικής. Τα 700 στρέμματα δασικής έκτασής του καλύπτονται κυρίως από πεύκα.

Η χλωρίδα του περιλαμβάνει, ακόμα κυπαρίσσια, σκίνια, πουρνάρια και λαδανιές ενώ προσφέρει καταφύγιο σε αρκετά είδη δασικής πανίδας.

Ο χώρος είναι περιφραγμένος και φυλασσόμενος, ανοικτός για το κοινό από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου.

Το όμορφο δασικό περιβάλλον, η μεγάλη ποικιλία διαδρομών, η καλή ποιότητα του εδάφους και η εύκολη πρόσβαση το καθιστούν ιδανικό προορισμό.

Στο αρχαιοελληνικό τύπου υπαίθριο θεατράκι, εντός του κτήματος, το καλοκαΐρι ανεβαίνουν μουσικές και θεατρικές παραστάσεις.

Υπάρχουν τέσσερις βασικές διαδρομές περιπάτου και προπόνησης.

24 ΩΡΕΣ ΚΗΦΙΣΙΑ

Αρχίστε τη μέρα σας με έναν ωραίο καφέ κι ένα πλούσιο πρωινό, στα κομψά καφέ της πόλης. Καλόγουστα πολυτελή καταστήματα, στεγάζονται σε ανακαϊνισμένα κτίρια με ιδιαίτερη αρχιτεκτονική.

Επισκεφθείτε τις οδούς Κασσαβέτη, Λεβίδου, Παναγίτσας, Κολοκοτρώνη και Κυριαζή. Μια βόλτα κάτω από τα αιωνόβια πλατάνια θα σας ευχαριστήσει.

Συνεχίστε με ένα περίπατο στην καρδιά της Αρχοντικής Κηφισιάς. Οι οδοί Στροφυλίου, Πεσμαζόγλου, Τατοΐου, σας περιμένουν στα μοναδικά για την εποχή τους δείγματα αρχιτεκτονικής.

Στην Εμμανουήλ Μπενάκη, θαυμάστε το ιστορικό σπίτι της Πηνελόπης Δέλτα.

Ανεβείτε στις άμαξες και θα ξαναγίνετε παιδιά!

Ξεκουραστείτε στο κατάφυτο Άλσος της Κηφισιάς.

Επισκεφθείτε πινακοθήκες και μουσεία.

Γευματίστε στα εστιατόρια της πόλης που ικανοποιούν και τα πιο απαιτητικά γούστα!

Θερινά σινεμά σας περιμένουν κάθε καλοκαίρι και πολλές επιλογές για χορό και ποτό στα μπαράκια της πόλης για να κλείσετε την ημέρα σας.

ΘΕΡΙΝΑ ΣΙΝΕΜΑ

Ο κινηματογράφος όπως παλιά

«Μπομπονιέρα»

Ο κινηματογράφος «Μπομπονιέρα» αποτελεί σημείο αναφοράς για όλους τους Κηφισώτες και όχι μόνο. Έχει το δικό του φανατικό κοινό.

Λειτουργεί από το 1918, ένας από τους τρεις πρώτους κινηματογράφους της Ελλάδας παραμένοντας αγαπημένος χώρος αναψυχής μέσα σε μια μικρή πράσινη όαση.

Παπαδιαμάντη 12, Κηφισιά
2108019687

«Χλόη»

Από τους ομορφότερους θερινούς κινηματογράφους των Βορείων Προαστίων, η «Χλόη» με όνομα εμπνευσμένο από το περιβάλλον και την δροσιά του.

Κασσαβέτη 17, Κηφισιά
2108011500

Και στους δυο κινηματογράφους προβάλλονται επανεκδόσεις εμβληματικών κλασικών ταινιών, καθώς και ταινίες Ά προβολής.

«ΒΑΡΣΟΣ»

Vintage ελληνικά γλυκά

Ξέρετε άλλο ζαχαροπλαστείο να μετρά περισσότερα από 120 χρόνια ζωής και να παραμένει ακόμη ζωντανό σε πείσμα των καιρών;

Ο Βάρσος άνοιξε το 1892 στην Κηφισιά, σημείο συνάντησης, απαραίτητη στάση πριν από κάθε επίσκεψη τις Κυριακές. Γλυκά με παραδοσιακές συνταγές και αγνά υλικά. Τα υλικά παρέμειναν τα ίδια, αλλά προστέθηκαν κάποιες νέες συνταγές, για να εμπλουτίσουν την ποικιλία, κρατώντας κοινές συνισταμένες, την παράδοση και την ποιότητα.

Την επιχείρηση ξεκίνησε ο προπάππους του Αντώνη Βάρσου, που έχει σήμερα τη διεύθυνση του μαγαζιού κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες.

Τσουρέκια, γαλακτομπούρεκο, νουγκατίνα, κρέμα, ρυζόγαλο, κουραμπιέδες. Ο καθένας έχει τον δικό του λόγο να επισκεφθεί τον Βάρσο.

Αυτό που κερδίζει όμως την αγάπη του κόσμου, είναι το ταξίδι στον χρόνο. Οι καναπέδες, τα μεγάλα, γεμάτα από τούρτες ψυγεία, το παλιό ρολόι και οι επιγραφές στην καθαρεύουσα.

Στο κτήριο της Κασσαβέτη στον αριθμό 5, μεταφερόμαστε στην εποχή που καθένας έπινε τον καφέ του στην κούπα με το λογότυπο του μαγαζιού, έτρωγε πάστα στο πρώτο ραντεβού και κοιτούσε τον άλλο στα μάτια.

Ο χώρος του ζαχαροπλαστείου είναι ένα διακοσμητικό αμάλγαμα στο οποίο απολαμβάνετε τη μουσική, το γλυκό και τη συντροφιά.

Κασσαβέτη 5, Κηφισιά
2108012472

ΚΗΦΙΣΙΑ - ΕΝΑΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΕΠΟΧΗ

Η Κηφισιά είναι μια όαση μακριά από τον θόρυβο της Αθήνας. Με τα μεγάλα πλατάνια και τα πλακόστρωτα δρομάκια, αποτελεί σημείο αναφοράς για όσους θέλουν να πιουν τον καφέ τους στη φύση αλλά και να κάνουν τα ψώνια τους σε φημισμένες αλυσίδες καταστημάτων. Ανήκει στα Βόρεια Προάστια της Αττικής, ενώ από το 2010, με το πρόγραμμα «Καλλικράτης», ενώθηκε με τους γειτονικούς δήμους της Νέας Ερυθραίας και της Εκάλης. Αν θέλετε την άνοιξη να περπατάτε μέσα στα λουλούδια, το καλοκαίρι να νιώσετε δροσιά, , το φθινόπωρο να μυρίζετε τη βροχή και τον χειμώνα να κάνετε βόλτα στο κρύο και να πιείτε έναν ζεστό καφέ βλέποντας το χιόνι επισκεφθείτε την Κηφισιά. Όλες τις εποχές! Για να την απολαύσετε σε όλες τις εκδοχές της.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Άνοιξη

Ανθοκομική έκθεση

Κάθε Άνοιξη για περισσότερα από 60 χρόνια η ανθοκομική έκθεση δίνει ραντεβού με τους πολίτες όλης της Αθήνας.

Μια έκταση 20 στρεμμάτων γεμίζει χρώματα και αρώματα. Με τη συμμετοχή 70 και πλέον ανθοπαραγωγών και περισσότερα από 2.000 είδη φυτών, μυρωδικών και βοτάνων είναι σίγουρο ότι εδώ θα τα βρείτε όλα: Θα μαγειρέψετε με φρέσκα μυρωδικά στην υπαίθρια κουζίνα, θα πάρετε μέρος σε διαδραστικά εργαστήρια, θεατρικές παραστάσεις και μουσικές εκδηλώσεις για μικρούς και μεγάλους.

City run

Δεν πρόκειται για ακόμα έναν «μαραθώνιο πόλης». Είναι ένας ξεχωριστός μαραθώνιος που έγινε θεσμός. Εδώ συμμετέχουν οι πάντες. Τους αγώνες των 5 χλμ., 10 χλμ. και τον Ημιμαραθώνιο, τιμούν με την παρουσία τους δρομείς κάθε ηλικίας από όλη την Αττική. Στόχος της διοργάνωσης, είναι οι δρομείς που συμμετέχουν, μέσα από τις ειδικά σχεδιασμένες διαδρομές, να γνωρίσουν τις φυσικές ομορφιές της πόλης της Κηφισιάς.

Kids' athletics

Αθλητικές δραστηριότητες που διοργανώνει η Ελληνική Ολυμπιακή Επιτροπή σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού & Αθλητισμού, τον ΣΕΓΑΣ, την ΕΟΚ και την ΕΟΠΕ.

Άνοιξη τεχνών

Η Κηφισιά ανθίζει και καλλιτεχνικά, αφού εδώ διοργανώνεται μια γιορτή των τεχνών που φιλοξενεί Έλληνες πεζογράφους, ποιητές και ζωγράφους, με παρουσιάσεις, εισηγήσεις, αναγνώσεις και απαγγελίες.

Κηφισοπαιχνιδίσματα

Μεγάλη ανοιξιάτικη γιορτή για τα παιδιά στο άλσος της Κηφισιάς.

Καλοκαίρι

Βρείτε καταφύγιο από τον καύσωνα του καλοκαιριού, ακόμα και τις πιο ζεστές νύχτες της πόλης και νιώστε τη δροσιά της Κηφισιάς το καλοκαίρι. Μια μίνι εκδρομή στα βόρεια θα σας ανανεώσει και θα σας προσφέρει τεράστια επιλογή από δρώμενα και εκδηλώσεις.

Φεστιβάλ Κηφισιάς

Νέος καλλιτεχνικός θεσμός στην πόλη, μια ιδιαίτερη πρόταση για πολίτες και επισκέπτες. Προσφέρει ευρύτατη γκάμα μουσικών και καλλιτεχνικών εκδηλώσεων.

Χορωδιακό φεστιβάλ

Φεστιβάλ με συμμετοχή Ελληνικών και ξένων χορωδιών.

Αθλητικό πολιτιστικό καλοκαίρι

Γνωριμία με τον κλασικό αθλητισμό και τις αρχές του «ευ αγωνίζεσθαι».

Δραστηριότητες όλο το καλοκαίρι για παιδιά και νέους κάθε ηλικίας.

Θεατρικά βραβεία

Νέος πολιτιστικός και καλλιτεχνικός θεσμός, με τη συμμετοχή αξιόλογων και πρωτόπορων ερασιτεχνικών θιάσων.

Σεργιάνι στην παράδοση

Γιορτή - θεσμός που πραγματοποιείται κάθε Ιούνιο.

Μουσικές και χοροί απ' όλη την Ελλάδα, συμμετέχουν τα Χορευτικά Τμήματα του Δήμου Κηφισιάς, καθώς και Χορευτικά Τμήματα άλλων περιοχών. Ένα ταξίδι στην Ιστορία και στη Μουσική της Ελλάδος.

Ο πηγαίμός στοι Φρίτζες

Ένα έθιμο από την Ένωση Μικρασιατών Νέας Ερυθραίας.

Φθινόπωρο

Το φθινόπωρο που τα φύλλα «σκεπάζουν» τους δρόμους, δημιουργούν εικόνες από το χθες αλλά και από τις πιο όμορφες ευρωπαϊκές πόλεις.

Μενάνδρεια

Ποικίλες ψυχαγωγικές εκδηλώσεις (θεάτρου, μουσικής, χορού), για μικρούς και μεγάλους κατά τον μήνα Σεπτέμβριο, στο αίθριο του Δημαρχείου και σε άλλα σημεία της πόλης.

Ηχοχρώματα

Νεανικό μουσικό φεστιβάλ στο πάρκο Ηρώων Πολυτεχνείου.

Αλλοτινές πατρίδες

Εκδηλώσεις κάθε Σεπτέμβριο, στη Νέα Ερυθραία με μουσική, χορό και πατροπαράδοτα έθιμα των ξεριζωμένων Μικρασιατών. Η γειτονιά των Μικρασιατών αναβιώνει τα ήθη και τα έθιμα του τόπου τους και κρατά την παράδοση ζωντανή.

Χειμώνας

Τον χειμώνα όταν χιονίζει η Κηφισιά είναι από τις πρώτες περιοχές της Αττικής που «ντύνεται» στα λευκά.

Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ

Ένα τριήμερο με προβολές ελληνικών και ξένων Ντοκιμαντέρ τον Νοέμβριο με θέματα ιστορικά, κοινωνικά, πολιτικά και άλλα.

Χριστουγεννιάτικα δρώμενα

Κάθε χρόνο πολυυθεματικές εκδηλώσεις για όλες τις ηλικίες με άρωμα Χριστουγέννων.

Χριστουγεννιάτικες Συναυλίες σε Ιερούς Ναούς.

Φωταγώγηση

Χριστουγεννιάτικου δέντρου

Μια ξεχωριστή γιορτή σηματοδοτεί την έναρξη της εορταστικής περιόδου.

Όλο τον χρόνο, ο Δήμος προσφέρει προγράμματα Καλλιτεχνικής Παιδείας.

Τα προγράμματα για μικρούς και μεγάλους, περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων, μαθήματα Αγιογραφίας, κοσμήματος, παραδοσιακών και μοντέρνων χορών, Ζωγραφικής, Σκακιού, Μικτής Χορωδίας, Φωτογραφίας.

MIA ΒΟΛΤΑ ΣΤΗ ΝΕΑ ΕΡΥΘΡΑΙΑ

Η ανάπτυξη της Νέας Ερυθραίας είναι ραγδαία και θεωρείται πλέον μια από τις πιο εμπορικές περιοχές του Δήμου, που έχει διατηρήσει την πατίνα μιας αλλοτινής εποχής. Ο αρχικός μικρασιατικός πληθυσμός μπολιάστηκε με νέους κατοίκους (από το 1980 κυρίως και έπειτα).

Δίπλα στο πολύβου ο κέντρο, μέσα στα στενά σοκάκια της, ταβερνάκια μαγειρεύουν παραδοσιακές συνταγές της Μικράς Ασίας, εμπλουτισμένες από τις περίφημες γευστικές συνήθειες των νησιών του Αιγαίου ή με εμφανείς επιρροές της ευρωπαϊκής κουζίνας.

Ρωτήστε έναν ντόπιο και σε λίγα λεπτά θα βρεθείτε σε έναν γαστρονομικό παράδεισο και όχι μόνο...

Προορισμός για όλες τις ηλικίες. Τόσο για ήσυχα απολαυστικά καφεδάκια όσο και για διασκέδαση το βράδυ.

Πάρκο «Ανδρέα Παπανδρέου» Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής

Το Πάρκο Ανδρέα Παπανδρέου (στη συμβολή των οδών Εθν. Αντιστάσεως & Οδ. Ανδρούτσου), έκτασης περίπου 10 στρεμμάτων, χώρος χαράς και αναψυχής για όλη την οικογένεια και ιδιαίτερα για τους μικρούς φίλους με αναψυκτήριο, παιδική χαρά, extreme games, πίστα skateboard και μονοπάτια περιπάτου.

Δίπλα λειτουργεί Πάρκο Κυκλοφοριακής Αγωγής το οποίο και παρέχει κυκλοφοριακή αγωγή σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας, με στόχο την εμπέδωση σε αυτά συνείδησης υπεύθυνου πολίτη, οδηγού

τροχοφόρου ή πεζού, αλλά και να μάθουν τα παιδιά τον τρόπο με τον οποίο είναι σε θέση να κινούνται με τη μέγιστη δυνατή ασφάλεια σε ένα περιβάλλον αυξημένου κυκλοφοριακού φόρτου όπως είναι οι σύγχρονοι δρόμοι.

Τα προγράμματα πραγματοποιούνται από Δευτέρα έως Παρασκευή, από τις 9:00 έως τις 13:00, εκτός επισήμων αργιών και δυσμενών καιρικών συνθηκών.

Το πάρκο επίσης, διαθέτει ποδηλάτα σε μαθητές - παιδιά.

ΤΟ ΡΩΜΑΪΚΟ ΤΑΦΙΚΟ ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

Το σημαντικότατο ταφικό μνημείο βρίσκεται στη συμβολή της λεωφόρου Κηφισίας με την οδό Κασσαβέτη (ανασκαφή το έτος 1866) κι αποτελεί σπουδαίο δείγμα αρχιτεκτονικής του δεύτερου μισού του 2^{ου} αι. μ.Χ.

Σώζεται ο τετράγωνος πλακοστρωμένος ταφικός θάλαμος και η απαρχή της θολωτής οροφής.

Στο εσωτερικό του θαλάμου βρέθηκαν τέσσερις μεγάλες μαρμάρινες σαρκοφάγοι, που συνδέθηκαν με μέλη της οικογένειας του Ηρώδη Αττικού.

Το κάλυμμα της σαρκοφάγου έχει τη μορφή αμφικλινούς στέγης και η οροφή ήταν καμαροειδής. Τη σαρκοφάγο με τις γιρλάντες, που βρισκόταν απέναντι από την είσοδο, πλαισίωναν δεξιά εκείνη με τους Ερωτιδείς και αριστερά μία μικρότερη χωρίς διακόσμηση. Δίπλα της προστέθηκε εκ των υστέρων η τέταρτη σαρκοφάγος με παράσταση της Λήδας με τον κύκνο. Ο θάλαμος χρησίμευε ως βάθρο ενός ναΐσκου, του οποίου δεν σώζονται ίχνη.

